

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 12P/10/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4224200158
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Konkolovská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2024:4224200158.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou JUDr. Adrianou Konkolovskou, vo veci starostlivosti o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, deti rodičov: matka – D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX/XX, G. a otec – H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX/XX, G., v konaní zast. advokátom Mgr. Jozefom Danczim, so sídlom Nám. M. R. Štefánika 15, Komárno o návrhu starej matky – I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. B. XX/X, G., na úpravu styku starej matky s maloletými deťmi, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Stará matka maloletých detí zo strany otca sa svojím písomne podaným návrhom domáhala úpravy styku s maloletými deťmi. Styk žiadala upraviť tak, aby sa mohla stretávať s maloletými deťmi každú prvú nedeľu v mesiaci od 14,00 hod do 16,00 hod. Poukázala na to, že maloleté deti nevidela už dva roky a aj predtým ich videla len veľmi málo. Uviedla, že syn s ňou nekomunikuje a s jeho partnerkou nemá žiaden vzťah.

2. Matka maloletých detí s návrhom na úpravu styku starej matky s maloletými deťmi nesúhlasila. Uviedla, že keď sa im narodil syn, navštevovala navrhovateľku, ktorá ju však nemohla vystáť. Prestala ju navštevovať, ale deťom nebránila stretávať sa so starou matkou. Potom na návštevy chodil otec mal. detí pravidelne, týždenne alebo dvojtýždenne. Deti však postupne nechceli chodiť k starej matke, lebo sa jej báli.

3. Otec s návrhom starej matky nesúhlasil. Potvrdil, že v minulosti deti udržiavali so starou matkou kontakt, ale jeho matka sa s ním čoraz častejšie hádala, čoho svedkom boli aj deti. Za najväčší problém považuje žiarlivosť svojej matky voči druhej starej matke a má veľké výkyvy nálad. Uviedol, že jeho matka vytvára okolo seba negatívnu atmosféru a deti sa jej boja. Žiadal, aby súd prihliadol na názor maloletých detí.

4. Právny zástupca rodičov navrhol návrh starej matky na úpravu styku s maloletými deťmi zamietnuť. Poukázal na to, že navrhovateľka nepreukázala také dôkazy, ktoré by splnili podmienky na úpravu styku. Určenie styku by bolo v rozpore s najlepším záujmom maloletých detí.

5. Kolízny opatrovník poukázal na názor maloletých detí a správu MUDr. Prokopa a navrhoval návrh zamietnuť.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie a to výsluchom účastníkov konania, výsluchom maloletých detí, oboznámením sa s nasledovnými dôkazmi: spis Okresného súdu Komárno 12P/76/2023, prepúšťacia správa navrhovateľky zo dňa 2.9.2022 – MUDr. Orsolya Éder, správa MUDr. Ing. Igora Prokopa, PhD., MPH, MBA, odpoveď ORPZ Komárno zo dňa 27.03.2024, odpoveď Mestskej polície Komárno zo dňa 27.03.2024, správa ZŠ zo dňa 28.06.2023, správa ZŠ zo dňa 08.09.2023, správa navrhovateľky – starej matky č. I. 54 až 55, zápisnice z výsluchu spísané mimo pojednávania zo dňa 02.05.2024 a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil tento skutkový a právny záver:

7. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že rodičia mal. dieťaťa žijú v spoločnej domácnosti a spoločne zabezpečujú starostlivosť o maloleté deti. Stará matka sa s maloletými deťmi v minulosti asi tak pred dvoma rokmi stretávala a teraz jej to neumožňujú rodičia mal. detí. Rodičia mal. detí nesúhlasia so stretávaním sa starej matky s mal. deťmi. Z výpovede rodičov vyplýva, že stará matka sa s nimi háda aj v prítomnosti maloletých detí.

Súd zo správy všeobecného lekára starej matky MUDr. Ing. Igora Prokopa, PhD., MPH, MBA zistil, že je jednoznačne žiadúce, aby stará matka absolvovala psychiatrické vyšetrenie, čo jej už aj v minulosti odporúčal z dôvodu podozrenia na psychiatrickú diagnózu.

Súd vo veci vypočul maloleté deti mimo pojednávania, nakoľko by bolo nežiadúce ich stretnutie na pojednávaní, vzhľadom na správanie sa navrhovateľky počas celého konania, ktorá neustále rušila priebeh pojednávania a do pojednávacej miestnosti bolo nutné privolať justičnú stráž. Maloleté deti boli vypočuté bez prítomnosti rodičov.

Maloletý C. uviedol, že sa nepamätá presne kedy sa stretol naposledy so starou matkou, ktorú oslovovali „mami“. Uvádza, že to bolo asi v roku 2020 a navštevovali ju len zriedkavo, pričom s nimi chodil ich otec. Stará mama sa s ich otcom vždy hádala a im sa nijako obzvlášť nevenovala. Nikdy sa spolu nehrali spoločenské hry, nepozerali TV, nemali ani iné spoločné aktivity. Vždy ich len fotila, čo nemal rád. Jednoznačne prehlásil, že sa so starou matkou nechce stretávať ani teraz a ani v budúcnosti.

Maloletý A. uviedol, že niekedy v minulosti, asi pred tromi rokmi navštevovali starú mamu. Sami tam však nikdy neboli, aspoň si to nepamätá. Uvádzal, že tieto stretnutia neboli dobré, pretože sa vždy hádala s ich otcom. Nikdy nemali žiadny spoločný program. Jednoznačne uviedol, že sa s ňou nechce stretávať ani teraz a ani do budúcnosti.

Rodičia predložili súdu vyjadrenia učiteľov, z ktorých súd zistil, že dňa 19.06.2023 sa v škole objavila stará matka mal. detí vo dverách triedy a chcela zobrať C.. G., vyhrážala sa a bola nahnevaná. Žiaci sa jej zľakli a niektorí začali plakať. Učiteľka musela zamknúť dvere, kvôli svojej bezpečnosti a bezpečnosti detí. V apríli 2023 sa objavila v škole stará mama mal. detí. Hľadala A. a čakala ho na dvore. Keď mu to učiteľka oznámila, chytil si tvár a začal plakať. Zľakol sa a nechcel sa s ňou stretnúť. Po prednáške sa napokon stretli, ale maloletý A. bol pasívny, zobral si od nej jedlo, čo mu priniesla a keď sa vrátil do triedy začal plakať.

8. Podľa § 36 ods. 1 tretej vety Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 116 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

V zmysle č. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita rodinného prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa
- d) okolností, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa

- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

9. Súčasná právna úprava plne rešpektuje záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko, zároveň akceptuje, že dieťa môže mať ku svojim starým rodičom alebo iným príbuzným silné citové väzby, tieto osoby mohli pomáhať pri jeho výchove už od malička a dieťa je na nich citovo naviazané a prerušenie stykov s nimi by mohlo narušiť stabilitu výchovného prostredia, jeho duševný a citový rozvoj a pod. Súd však musí prihliadať aj na vek, zdravotný stav a pod.

10. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v danom prípade nie je možné upraviť styk starej matky s mal. deťmi, nakoľko by to bolo v rozpore s najlepším záujmom maloletých detí. Súd vykonal dokazovanie v priebehu konania, z ktorého jednoznačne vyplynulo, že vzťahy medzi rodičmi mal. detí sú vážne narušené a so starou matkou už dlhšie obdobie neudržiavajú žiadne vzťahy. Súd poukazuje na článok 5 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že prvoradým hľadisko pri rozhodovaní vo všetkých veciach je záujem mal. dieťaťa. Pri určovaní a posudzovaní záujmu mal. dieťaťa sa zohľadňuje možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny. Záujem dieťaťa však nie je pri úprave styku s blízkymi osobami jediné kritérium. Druhým podstatným kritériom je to, že tento styk vyžadujú pomery v rodine. Vzhľadom na to, že vzťahy medzi rodičmi a starou matkou sú vážne narušené, deti sú vystavené konfliktu lojality čo znamená porušeniu článku 5. Narušené vzťahy, ktoré vládnu v tejto rodine predstavujú také pomery, ktoré by v prípade styku nepriaznivo pôsobili na zdravý psychický a fyzický vývoj mal. detí. Súd pri rozhodovaní zobral do úvahy názor maloletých detí, ktoré jednoznačne odmietajú stretávanie sa so starou matkou a z ich vyjadrenia vyplynulo, že nie je medzi nimi ani citové puto, ktoré by určenie styku odôvodňovalo. Deti nemajú pozitívne spomienky ani z minulosti a aj v minulosti sa so starou matkou stretávali len sporadicky a už cca 3 roky vôbec. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd návrh zamietol.

11. Rozhodnutie o trovách konania sa zakladá na ust. § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie písomne v troch vyhotoveniach do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku/uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.